مجله دانشکده پزشکی ــ دانشگاه ملی ایران
سال دوم ــ شماره اول ودوم صفحه ۱۲۴ــ۱۲۶

اخبار دانشکده

گزارش کنگره های جهانی الکتروانسفالوگرافی اپیلپسی و نورولژی

دکتر عبدالوهاب زرین‌جام *

هشتمین کنگره جهانی‌الکتروانسفالوگرافی ونوروفیزیولوژی بالینی ، ازتاریخ ۱ الی۷سپتامبر ۱۹۷۳ (مطابق با ۱۰ الی ۱۷ شهریور ۱۳۵۲) با شرکت حدود یکهزار نفر از متخصصین این رشته از ۳۴ کشور جهانی عضو فدراسیون بین‌المللی (از جمله ایران) بریاست پروفسور (Gastaut) سرپرست دانشگاه در شهر مارسیMarseille برگزار گردید .

موضوع های مورد بحث دراین کنگره بسیار متنوع و خصوصا مربوط به بررسی وتحقیق در فیزیولوژی و بیماریهای سلسله اعصاب بوده است .

دراین کنگره علاوه‌برگزارشهای علمی و تحقیقاتی که تعداد آنها به یکصد وپنجاه میرسید یك سری کنفرانسها و تجربیات علمی نیز توسط عده‌ای از صاحبنظران بعمل آمد .

در کنفرانس افتتاحیه که توسط آقای پروفسور گاستو (Gastaut) بعمل آمد ایشان با اطلاعات وسیع خود ریتم اصلی فعالیت مغزی را مورد بررسی قرارداده و متذکر گردیدند که این ریتم مربوط به فعالیت الکتریکی و متابولیسم مغز است و جائز نیست که استفاده های غیر علمی ازآن بعمل آید .

مباحث و موضوع‌های موردبحث کنگره‌درقسمتهای مختلف تقسیم‌بندی گردیده و در جلسات تعیین شده عرضه میگردید . این مباحث شامل قسمتهای زیر بود :

مسائل فنی و تجربی ، نوروفیزیولژی ، اپی‌لپسی ، الکتروانسفالوگرافی و روانپزشکی ، بررسی الکترومیوگرافی درنوروپاتی‌ها ، انعکاسهای نخاعی ، الکتروانسفالوگرافی در نزد کودکان ، هیستوپاتولژی و بررسیهای الکتروفیزیولژی محیطی ، مسمومیتهای متابولیك ، نحوه بایگانی اطلاعات الکتروانسفالوگرافی ، تحلیل و بررسی نتایج حاصله با کمپیوتر ، جوابهای الکتریکی مغز بتحریکات خارج ، نحوه ثبت الکتروانسفالوگرافی در مناطق عمقی مغز ، تاثیرات داروها و مواد مخدر روی الکتروانسفالوگرام ، الکترو ــ انسفالوگرافی در انستزی ورانیماسیون وکنترل وضع بالینی بیمار ، بررسی الکترومیوگرافی در فشار رشته‌های پی ، بررسی اختلالات الکتروانسفالوگرافی درخواب، اپی‌لپسی‌های تجربی ، نوروفیزیولژی بالینی تکلم ومکانیسمهای مربوط به‌آن ، مسئله اغماء و حالت مرگ مغزی ، پاتولژی عوارض مغز ، مکانیسم وفیزیوپاتولژی اپی‌لپسی .

علاوه‌براین گزارشها تعداد زیادی کنفرانسهای آموزشی در خصوص الکتروانسفالوگرافی عمومی ، الکترومیوگرافی ، نوروفیزیولژی ، توسط استادان و متخصصین هر قسمت بعمل آمد .

درپایان کنگره شرکت‌کنندگان از مراکز علمی و تحقیقاتی بیماریهای اعصاب ونوروفیزیولژی بالینی بازدید بعمل آوردند .

از جمله : مرکز مشاهدات وبررسی اپی‌لپسی (صرع) که خود بیمارستانی مجزا وشامل بخشهای متعدد میباشد وفقط بیماران صرعی درآن بستری وتحت مطالعه قرارمیگیرند و همچنین مرکز کاوشهای نوروفیزیولژیك وبررسی فعالیت مغز فوق‌العاده مورد توجه متخصصین قرارگرفت .

بااهمیتی که سلسله اعصاب پیدا کرده تحقیقات الکتروفیزیولژی یکی از مهمترین بخشهای آزمایشگاهی محسوب شده و روزبروز بخشهای مربوط بآن توسعه مییابد .

دوازدهمین کنگره بین‌المللی اپیلپسی (صرع)

این کنگره بموازات کنگره جهانی نورولژی از تاریخ ۸ الی ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ مطابق با ۱۷الی۲۰ شهریور ۱۳۵۲ در شهر بارسلن (اسپانیا) تشکیل گردید .

ریاست این کنگره را نیز آقای پروفسور گاستو (Gastaut) بعهده داشتند .

---

* دانشیار و رئیس بخش بیماریهای اعصاب بیمارستان جرجانی دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران

گزارشهای جالبی طی جلسات این کنگره در خصوص پیشرفتهای نوین در تحقیقات روی اپیلپسی خصوصاً ازنظر نوروفیزیولژی باستماع شرکت کنندگان رسید .

تجسسات وتجربیات جدید خصوصاً درنحوه فعالیت‌های نورونها تا حدقابل‌ملاحظه‌ای مکانیسم پیدایش کریزها را روشن ساخته است .

عده‌ای ازمحققین رشته نوروفیزیولژی بررسیهای متعددی درطرز کار ساختمانهای زیر قشری ازجمله تالاموس بعمل آورده وعده‌ای نیز تغییرات و اختلالات یونیك (از جمله پتاسیم) را دربروز کریزها بررسی نموده‌اند .

از مسائل جالب دیگری که دراین کنگره مطرح گردید موضوع درمان اپیلپسی و بررسی عوارض داروئی مربوط بآن بود .

درخصوص جنبه های مختلف آن (اثرات روی‌جنین، مسمومیتهای حاد ، مسمومیت مزمن ، ناسازگاریهای شخصی) گزارشهای جامعی داده‌شد. همچنین‌طی جلسه‌دیگرپیشرفتهای جدیدی که از نظر فارماکولژی بعمل آمده مورد بحث قرار گرفت و نحوه اثرات درمانهای ضد اپیلپسی وطرق بررسی آنها ازنظر متابولیسم بیماران موضوع گزارشهای قابل‌توجه دیگر بود . ضمناً کمیته مخصوص مرکز بین‌المللی اپیلپسی گزارشی درباره صرع ومسائل مسافرت ومهاجرت تقدیم نمود که برروی آن بحث بعمل آمد .

گزارشهای متعدد دیگری نیز در روز آخرکنگره در مورد مسائل مختلف اپیلپسی باستماع رسید .

ازجمله فعالیتهای چشم‌گیر وقابل ستایش که مرکز بین‌المللی صرع طی سالهای گذشته انجام داده شناساندن وسیع این بیماری ونحوه معالجات و حل مشکلات اجتماعی مربوط بآنست که بمقیاس جهانی باهمکاری سازمان جهانی بهداشت عملی گردیده است .

آقای پروفسور گاستو (Gastaut) طی بیانیه‌ای خاطرنشان کردند که سازمان جهانی بهداشت در سالهای اخیر توجه مخصوصی به‌بیماریهای عصبی مبذول داشته ونظر باهمیت جهانی که این موضوع داراست بیش‌ازپیش به‌کمکها و بهمکاریها ابراز علاقه مینماید .

یکی ازنتایج این‌همکاریهاتدوین‌وچاپ دایرةالمعارف اپی‌لپسی میباشد که تحت نظر آقای پروفسور گاستوپس از مساعی حدود ۲۰ سال انتشار یافته و بزبانهای عمده جهان ترجمه گردیده است .

کنگره اپیلپسی از زحمات ارزنده‌ایکه ایشان درمدت فعالیتهای ۲۵ ساله خود وریاست مرکز جهانی اپیلپسی نشان داده‌اند قدردانی بعمل آورد وکلیه شرکت کنندگان متفقاً بخاطر داشتند اینك که آقای پروفسورگاستو از ریاست‌مرکز بین‌المللی صرع کناره میگیرند قسمتی ازپیشرفت این دانش مرهون زحمات ۳۰ساله ایشان میباشد .

بدیهی است این دانشمند و انساندوست بزرگ همچنان بفعالیتهای علمی خود در رشته بررسی وتجربیات مربوط به‌سلسله اعصاب دربخش مجهز خود درشهر مارسی ادامه میدهد .

دهمین کنگره جهانی نورولژی

ازسال ۱۳۳۳ هرچهار سال یکبار کنگره جهانی نورولژی در یکی از شهرهای بزرگ جهان تشکیل شده‌است. دهمین کنگره نورولژی از تاریخ ۸ الی ۱۵ سپتامبر مطابق ۱۷ الی ۲٤ شهریورماه ۱۳۵۲ درشهر بارسلن (اسپانیا) برگزار شد . ریاست کنگره را آقای پروفسور سوبیرانا (Subirana) رئیس انستیتوی نورولژی واستاد کرسی بیماریهای اعصاب دانشگاه بارسلن بعهده داشتند . در این کنگره حدود دوهزار نفر از متخصصین ۵۵ کشور جهانی رسماً شرکت کردند .

چهار موضوع عمده در دستور گزارشهای کنگره قرار داشت :

۱ ــ عوارض نورولژیك ناشی از پراتیك پزشکی روزانه .

بطوریکه پراتیك پزشکی روزمره نشا نمیدهد همواره نشانه‌ها و سندرمهای عصبی درموارد متعدد چه در بیماریهای داخلی ویا اعمال جراحی و چه دررشته های تخصصی پزشکی تظاهر مینمایدکه گاهی مسائل بالینی‌مشکلی‌را مطرح میسازد .

استعمال داروهای مختلف ومواد هورمونی ، انجام آزمایشهای تکمیلی نیز جزء عواملی هستند که خود ممکنست نشانه های نورولژیك ایجاد نمایند . ازاین لحاظ و باتوجه به‌تعداد بیشمار مسائل مربوط بفعالیت پزشکان و اثرات‌درمانی (که گاهی نامطلوب است) این موضوع امروزه فوق‌العاده حائز اهمیت است .

پس‌از بررسی حدود و وسعت این موضوع و مکانیسمهای بیولژیك وفارماکولژیك آن ، مسائل اصلی بشرح زیر عرضه شد :

عوارض نورولژیك ناشی ازتجویز هورمونها و داروهای ضد میکربی ، تجویز مونوامین‌ها (Monoamines). درمانهای ضد سلولی وضدسرطانی ، ضد انعقادی ، مایه‌کوبی ضدهاری ، همچنین در این مبحث ، عوارض نورولژیك در جراحی عمومی ، در مورد نوزادان زودرس ورآنیماسیون و همچنین عوارضی که ممکنست انجام آزمایشهای تکمیلی مانند نوروراديولژی ایجاد کند گزارش گردید .

بحث درخصوص مسائل مربوط باین موضوع‌درجلسه طولانی دیگری بعمل آمد و مجموعاً تعداد ۵۵ گزارش از کشور های مختلف دراین‌باره عرضه گردید .

۲ ــ موضوع دوم کنگره ایسکمی های موقت مغزی بود . دراین خصوص نیز تعداد ۱۵ گزارش درباره مسائل مختلف زیر توسط متخصصین مختلف داده شد :

بررسی هماتولژیك و فعالیت پلاکت‌ها ، تشکیل امبولیهای ریز ، مکانیسم پاتوژنیك عروقی درایجاد ایسکمی

مغز بررسیهای بالینی و تشخیص عوارض عروقی ، بررسیهای الکتروانسفالوگرافی و نوروفیزیولوژیك عروقی مربوط به تنظیم گردش خون واختلالات آن درمغز ، جنبه‌های درمانی چه ازنظر داخلی وچه ازنظر جراحی (خصوصاً نارسائی گردش خون مغزی ناشی از اختلالات سیستم ورتبروبازیلر) .

بالاخره مسائل نورولژیك وپیش آگهی مربوط به اختلالات عروقی .

علاوه براین ، گزارشهای مختلف دیگری دراین موضوع (۲٤ گزارش) نیز باستماع شرکت کنندگان کنگره رسید .

۳ ــ گزارش رسمی دیگر مربوط به دمانسهای‌ژنتیك وقابل انتقال در بیماریهای سلسله اعصاب بود دوازده گزارش متنوع توسط متخصصین و محققین مسائل زیر عرضه گردید.

نشانه های بالینی (Apraxo-Agnosiques) در دمانسهای دیررس ، نوروپاتولژی دمانسها مخصوصا بررسی بامیکروسکپی‌الکترونیك‌دربیماری (Creutzfeld-Jacob)

وانسفالوپاتی های اسفنجی شکل ، بررسیهای الکتروانسفالوگرافی در دمانسها ، ژنتیك دمانسها ، وازجمله کره مزمن هونتینگتون (Huntington) ، اشکال خانوادگی دمانسها .

نوعی پارکینسونیسم که منجر به دمانس میشود ودر مجمع‌الجزایر (Guam)دیده شده و توسط دانشمندان بررسی گردیده بود نیز عرضه شد .

همچنین تعداد ۲۱ گزارش مختلف دیگر درخصوص دمانسها داده شد که ازجمله فیلم بسیار جالبی درباره انتقال بیماری (Creutzfeld-Jacob) از انسان به‌میمون توسط مادام (Cathala) نمایش داده شد و فوق‌العاده موردتوجه قرار گرفت .

٤ ــ چهارمین موضوع کنگره : میاستنی وسندرمهای میاستنیك . گزارشهای بسیار جالبی درخصوص اشکال بالینی، تشخیص بیماری ، آزمونهای مختلف فارماکولژیك ، بررسی اختلالات صفحه حرکتی بامیکروسکپی الکترونیك ، وخصوصاً الکتروفیزیولوژی میاستنی ، تشخیص ایمونولوژی و سندرم‌های میاستنیك وبالاخره اصول درمانی و از جمله درمان باکورتیکوستروئید مورد بررسی قرار گرفت .

تعداد ٦۳ گزارش دیگر نیز در خصوص این موضوع در جلسه دیگر داده شد .

٥ ــ موضوع رسمی دیگر کنگره ، سندرمهای نورولژیك در مناطق گرمسیر و نیمه گرمسیر بود . تعداد زیادی ازمتخصصین اعصاب کشور های اروپا وامریکا خصوصاً کشورهای آسیا و افریقا درآن شرکت داشتند از جمله گزارشهای این مبحث : اپیدمیولژی بیماری (Kuru) میوپاتی های بعلل نامعلوم، عوارض نورولژیك بیماری هاری، مالفورماسیونهای سلسله اعصاب و فقرات گردنی ، هموگلوبینوپاتی ، بیماری (Chagass) ، عوارض نورولژیك (Cysticercose) وکیست هیداتیك موردبحث قرارگرفت و تعداد ۳۰ گزارش دیگر نیز در مسائل مختلف مربوط به نورولژی مناطق گرمسیر درباره مسائل فوق مطرح گردید .

پروفسور (Spillane) که ازدانشمندان‌نورولژیست مشهور انگلستان و از متقدمین نورولژی مناطق گرمسیر میباشد در اختتام گزارشهای خود پس از ذکر نمونه های بالینی بسیار جالب خاطر نشان گردید که این رشته از نورولژی یکی از منابع مهم تحقیق میباشد وجادارد که متخصصین درسالهای‌آتی توجه مخصوص‌بآن‌مبذول دارند.

مسائل فوق فقط موضوع های رسمی دهمین کنگره نورولژی بود . گذشته از آنها همه روزها جلسات متعددی بطور همزمان در خصوص مسائل مختلف نورولژی بشرح زیر مطرح و مورد بحث قرار میگرفت :

نوروفیزیولژی ، اپی‌لپسی ، اختلالات فعالیتهای عالیه مغز ، نورولژی کودکان ، بیماریهای متابولیك و کمبودهای غذائی ، بیماریهای سلسله اعصاب محیطی ، بیماریهای ارثی ، و دژنیراتیو ، بیماریهای هسته‌ای خاکستری مغز ، درد ، بیماریهای عفونی سلسله اعصاب ، عوارض ناشی از ترماتیسم جمجمه ، تومورهای مغزی ، بیماریهای عضلانی ، تصلب‌صفحه‌ای‌وبیماریهای‌دمیلینیزانت (Demyelinisantes) تظاهرات نورولژیك در بیماریهای داخلی و اندوکرین ، بیماریهای روانی و سلسله اعصاب مرکزی .

ضمنا سمپوزیومهای زیر ، بموازات برگزاری کنگره نورولژی در خصوص مسئله دردهای سر ومیگرن ، بیماری پارکینسون ، سمپوزیوم فدراسیون بین‌المللی اسکلروز مولتیپل (تصلب صفحه‌ای) و همچنین سمپوزیوم جامعه تحقیقات (Fulton) تشکیل گردید و هریك مسائل خاصی را مورد مطالعه قرار دادند که از جمله نقش نوروهورمونها در پیدایش بعضی از عوارض مانند بیماری سانفیزوم واثرات داروهای روانگرا در مراکز عصبی بود .

بطوریکه مشاهده میشود ازنظر تعداد واهمیت گزارشهای علمی دهمین کنگره یکی از بهترین کنگره های علمی درسال جاری محسوب میشود وکافیست اشاره گردد که تعداد گزارشها متجاوز از ۸٥۰ وهریك از نظرپزشکی وعلمی قابل توجه بوده است .

پس از اختتام کنگره ، مجمع عمومی نمایندگان جوامع نورولژیك (از جمله انجمن علوم اعصاب ایران) تشکیل و انتخابات جهت هیئت مدیره انجام گرفت .

آقای پروفسور رفسوم (Refsum) از نروژ بسمت ریاست فدراسیون بین‌المللی جوامع نورولژی انتخاب وبجای آقای‌پروفسورکریچلی (Critchley) که سالها برای‌اعتلاء نورولژی بفدراسیون‌بین‌المللی‌خدمت‌کرده بودانتخاب‌گردید.

ازنظر طرز سازمان وبرگزاری ومیهمان نوازی از طرف انجمن نورولژی کشور اسپانیا نهایت کوشش بعمل آمده بود وزحمات ارزنده‌ای‌که متقبل شده‌بودند موجب‌گردیدکه این کنگره دربهترین شرایط بکار پرداخته نتایج لازم از آن حاصل گردد .

افتتاح مرکز پزشکی لقمان‌الدوله ادهم

درمانگاههای مرکزپزشکی لقمان‌الدوله ادهم وابسته بدانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران از روز ۱۸/دیماه/۱۳۵۲ فعالیت خود را آغاز و بیمار می‌پذیرد .

این بیمارستان که یکی از مراکز معظم پزشکی‌میباشد با ۳۵۰ تخت و با تجهیزات و وسایل کامل بزودی فعالیت بخشهای مختلف خود را با قبول وستری کردن بیمار شروع خواهد نمود .

روزهای پزشکی ایران و فرانسه

روزهای پزشکی ایران و فرانسه با همکاری دانشگاه تهران ، دانشگاه ملی ایران و شرکت هواپیمائی ارفرانس و نظام پزشکی ایران با شرکت پزشکان متخصصین فرانسوی و ایرانی از روز ۲۹/ آبانماه / ۱۳۵۲ در تالار ابوریحان بیرونی با سخنرانی جناب آقای دکتر اقبال و بحثهای جالب و جامع پزشکی از طرف پزشکان فرانسوی وایرانی بعمل آمد واین سخنرانیها تا روز ششم آذرماه / ۱۳۵۲ ادامه داشت .

انجام امتحانات تخصصی

امتحانات تخصصی رشته‌های مختلف پزشکی ازطرف وزارت علوم و آموزش عالی روز نهم دیماه /۱۳۵۲ در دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران بعمل آمد و کلیه ده‌نفر داوطلب شرکت کننده در این امتحانات که دوره دستیاری‌خود را در رشته‌های جراحی ، بیهوشی ، بیماریهای کودکان ، بیماریهای زنان و زایمان ، بیماریهای گوش و حلق وبینی ، بیماریهای چشم‌در بیمارستانهای دانشکده‌پزشکی باتمام رسانیده بودند در امتحانات کتبی و شفاهی پذیرفته شده و با خذ درجه تخصص نائل گردیدند .

انجام امتحان مسابقه انتخاب دستیار

امتحانات کتبی برای انتخاب دستیاران مورد نیاز بیمارستانهای تابعه دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران درساعت ۹ صبح روز ۱۲/ آبان / ۱۳۵۲ با شرکت یکصدو ده نفر داوطلب انجام گردید و با قبول شدگان در این امتحان در روز ۷ / آذرماه / ۱۳۵۲ مصاحبه بعمل آمد و دستیاران رشته‌های بیماریهای داخلی ، جراحی ، بیماریهای کودکان ، بیماریهای‌زنان وزایمان، بیهوشی ورآنیماسیون، رادیولوژی، بیماریهای گوش و حلق و بینی ، چشم پزشکی ، آسیب‌شناسی مورد نیاز بخشها انتخاب واز روز اول دیماه / ۱۳۵۲ در بخشهای مربوط مشغول آموزش گردیدند .